

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра ботаники

ПОВОРОТНАЯ

Ирина Александровна

**ПАРША ЯБЛОНИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЗАЩИТЫ ЯБЛОНЕВОГО
САДА КРЕСТЬЯНСКОГО (ФЕРМЕРСКОГО) ХОЗЯЙСТВА
“ВЕЛАКС”**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат сельскохозяйственных
наук
доцент В.Д. Поликсенова

Допущена к защите

«__» _____ 2019

Зав. кафедрой ботаники

Кандидат биологических наук,

Доцент

_____ В. Н. Тихомиров

Минск, 2019

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 46с., 12 рис., 12 табл., 35 ист.

ПАРША ЯБЛОНИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ЗАЩИТЫ ЯБЛОНЕВОГО САДА КРЕСТЬЯНСКОГО (ФЕРМЕРСКОГО) ХОЗЯЙСТВА “ВЕЛАКС”

Объект исследования: парша яблони и ее возбудитель гриб *Venturia inaequalis* (Cooke) G. Winter.

Предмет исследования: распространение парши, устойчивость сортов яблони, морфофизиологические особенности *V. inaequalis* и эффективность защиты яблоневого сада крестьянского (фермерского) хозяйства “Велакс”

Цель работы: на примере яблоневого сада фермерского хозяйства «Велакс» определить эффективность современных средств химической защиты растений от болезней в системе общих мероприятий.

Методы исследования: метод проведения учетов фитосанитарного состояния сада, методы изучения морфофизиологических особенностей грибов, метод определения восприимчивости изолятов к фунгицидам.

Результаты исследований: выделена чистая культура парши яблони, установлены оптимальные условия для роста мицелия *V. inaequalis* (температурный режим 18-20°C, яблочный агар в качестве питательной среды). Установлено, что при одинаковых условиях возделывания яблони, парша наиболее распространена в тех садах интенсивного типа, где защитные мероприятия не проводятся. При интенсивной системе защиты насаждений с различными схемами посадки разница в поражении паршой как листьев, так и плодов составила не более 1-3%; процент поражения листьев патогеном парши всегда меньше поражения плодов. Сорт Алеся более устойчив, чем сорт Весялина при разных схемах посадки сада. В 2018 г. зафиксировано превышение порога вредоносности 5%, в садах с разной схемой посадки: как 4,5x2 м, так и 6x4 м. Установлена высокая чувствительность популяций *V. inaequalis* к фунгициду Пирус 400 из группы анилино-пиримидинов. Получен высокий защитный эффект при использовании в системе защиты яблони чередования фунгицидов Раек и Пирус 400.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 46стар., 12 мал., 12 табл., 35 крыніц.

ПАРША ЯБЛЫНІ І ЭФФЕКТЫЎНАСЦЬ АХОВЫ ЯБЛЫНЕВАГА САДУ СЯЛЯНСКАЙ (ФЕРМЕРСКАЙ) ГАСПАДАРКІ “ВЕЛАКС”

Аб’ект даследвання: *Venturia inaequalis* (Cooke) G. Winter.

Прадмет даследвання: морфафізіялагічныя асаблівасці *Venturia inaequalis* і ахова яблыневага саду сялянскай (фермерскай) гаспадаркі "Велакс"

Мэта працы: на прыкладзе яблыневага саду фермерскай гаспадаркі «Велакс» вызначыць эфектыўнасць сучасных сродкаў хімічнай абароны раслін ад хвароб у сістэме агульных мерапрыемстваў.

Метады даследвання: Метад правядзення ўлікаў фітасанітарнага стану саду, Метады вывучэння морфафізіялагічных асаблівасцяў грыбоў, метады вызначэння успрымальнасці ізолятов да фунгіцыдаў.

Вынікі даследванняў: выдзелена чыстая культура паршы яблыні,; ўстаноўлены аптымальныя ўмовы для культывавання міцэлія *V. inaequalis* (тэмпературны рэжым 18-20 ° С, яблычны агар ў якасці субстрата); ўстаноўлена, што пры аднолькавых умовах вырошчвання яблыні, парша найбольш распаўсюджаная ў тых садках інтэнсіўнага тыпу, дзе ахоўныя мерапрыемствы не праводзяцца; пры інтэнсіўнай сістэме аховы насаджэнняў з рознымі схемамі пасадкі розніца ў паразе паршой як лісця, так і пладоў склала не больш за 1-3%; працэнт паразы лісця патагенам заўсёды менш паразы пладоў. Гатунак Алеся больш устойлівы, чым гатунак Весяліна ў абедзвюх схемах пасадкі саду; у 2018 годзе зафіксавана перавышэнне парога шкоднасці 5%, як у саду 4,5x2 м, так і саду 6x4 м; ўстаноўлена высокая адчувальнасць папуляцыі *V. inaequalis* да фунгіцыда Пірус 400 з групы анілін-пірымідынаў. Атрыманы высокі ахоўны эфект пры выкарыстанні ў сістэме аховы яблыні чаргавання фунгіцыдаў Раёк і Пірус 400.

RESUME

Graduation thesis: 46 pages, 12 figures, 12 tables, 35 sources.

APPLE SCAB AND EFFICIENCY OF PROTECTION OF THE APPLE-TREE GARDEN OF PEASANT'S (FARM) ECONOMY "VELAKS"

Target of research: *Venturia inaequalis* (Cooke) G. Winter.

Scope of research: morphophysiological features of *Venturia inaequalis* and protection of the apple orchard of the peasant (farmer) economy "Velaks"

Mission: using the example of the apple garden of the Velax farm, to determine the effectiveness of modern means of chemical plant protection against diseases in the system of general measures.

Research methods: method of accounting for the phytosanitary condition of the garden, methods for studying the morphophysiological characteristics of fungi, method for determining the susceptibility of isolates to fungicides.

Research results: pure culture of apple scab has been selected; optimal conditions were established for cultivation of *V. inaequalis* mycelium (temperature 18-20 ° C, apple agar as a nutrient medium), it was found that under the same conditions for apple cultivation, scab is most common in those intensive gardens where protective measures are not taken ; with an intensive system of plant protection with various planting schemes, the difference in scab damage to both leaves and fruits was no more than 1-3%; the percentage of leaves damaged by the scab pathogen is always less than that of the fruit; analysis of the scab damage of the studied varieties shows that the Alesya variety is more resistant than the Vesylina variety in both garden planting schemes; in 2018, the damage threshold was exceeded 5%, both in the garden of 4.5x2 meters and in the garden of 6x4 meters; the high sensitivity of *V. inaequalis* populations to the fungicide Pyrus 400 from the group of anilino-pyrimidines was established; A high protective effect was obtained when using the alternating fungicides Raek and Pirus 400 in the apple protection system.